

Bydgoszcz, kwietnia 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.1.2019

Pani

██████████
**Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Śliwicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Śliwicach, ul. Sychowskiego 28, 89-530 Śliwice, w dniach od 20 do 25 lutego 2019 r. z wyłączeniem 21 lutego 2019 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r. poz. 2134) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 81/19 z dnia 14 lutego 2019 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 83/18 z dnia 14 lutego 2019 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie

Upoważnienia do kontroli Nr 82/18 z dnia 14 lutego 2019 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str.5-7]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: w zakresie przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi w okresie od 17.02.2016 r. do 30.09.2017 r.; w zakresie organizacji komórek odpowiedzialnych za realizację zadania do dnia 15.02.2019 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 13/2016 podjętym w dniu 1 marca 2016 r. przez Wójta Gminy Śliwice, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zespół kontrolny stwierdził brak zapisu w Regulaminie organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach dotyczącego realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych od dnia wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do dnia 2 marca 2017 r.

Pani ██████████ – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach podała w złożonych w dniu 20 lutego 2019 r. wyjaśnieniach, iż „...okoliczności wejścia w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci nadały dynamiczne tempo zmian i wyznaczyły nowe kierunki działalności Ośrodka Pomocy Społecznej. Skupienie uwagi wokół reorganizacji działalności Ośrodka w celu osiągnięcia wysokiej jakości realizacji zadań w ramach programu rządowego „Rodzina 500 plus” spowodowało opóźnienie we wprowadzeniu formalnych rozwiązań w odpowiednim czasie.

Na czas wdrażania ustawy nie była dokonana zmiana Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach. Należy podkreślić, że zadania związane z realizacją świadczeń wychowawczych wykonywali wybrani pracownicy OPS i pracownik wykonujący zadania ds. świadczeń rodzinnych. Zarządzeniem nr 13/2016 Wójta Gminy Śliwice z dnia 1 marca 2016r. wyznaczono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach jako jednostkę organizacyjną Gminy Śliwice właściwą do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, o którym jest mowa w art.1 ust.1 ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. W związku z tym Uchwałą Nr XVII/132/2016 Rady Gminy Śliwice z dnia 26 kwietnia 2016r. przyjęto statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach. Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach, został przyjęty Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach nr 2/2017 z dnia 03 marca 2017 r.”.

[Dowód akta kontroli, str. 30-43]

W dniu 26 kwietnia 2016 r. Rada Gminy Śliwice podjęła uchwałę nr XVII/132/2016 o zmianie uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach. Z uzasadnienia przedmiotowej uchwały wynika, że została ona podjęta z uwagi na wejście w życie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

[Dowód akta kontroli, str. 23-29]

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane i podpisywane były z upoważnienia Wójta Gminy Śliwice przez osobę posiadającą aktualne i kompletne do tego upoważnienia. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiadali stosowną delegację do prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiotowym zakresie:

- pani ██████████ – referent ds. świadczeń rodzinnych, Zarządzenie nr 15/16 Wójta Gminy Śliwice z dnia 01 marca 2016 r.,
- pani ██████████ – referent, Zarządzenie nr 15/16 Wójta Gminy Śliwice z dnia 01 marca 2016 r.,
- pani ██████████ - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zarządzenie nr 14/2016 Wójta Gminy Śliwice z dnia 01 marca 2016 r. w tym wydawanie decyzji w sprawach świadczeń wychowawczych.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy o świadczeniach wychowawczych zostało

odzwierciedlone w zakresach czynności ww. osób.

[Dowód akta kontroli, str. 46-62]

Z wyjaśnień Pani Kierownik GOPS w Śliwicach wynika, że „...że w okresie zasiłkowym 2016/2017, w czasie wzmożonej pracy do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od dnia 01.09.2016 r. była zatrudniona 1 osoba. Ponadto w związku z wykonywaniem zadań 4 pracownikom GOPS przyznano dodatek specjalny. Od dnia 01.09.2016 r. do 31.12.2016 r. dodatek specjalny otrzymywało 3 pracowników. Od 1 stycznia 2017 r. do chwili obecnej realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zajmuje się 1 pracownik. Od 01.01.2017 r. do chwili obecnej podczas nieobecności Pani [REDAKTOWANE] realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zajmuje się pani [REDAKTOWANE]”.

[Dowód akta kontroli, str. 62, 67, 278]

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str.267-268]

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał w 2016 r. Gminie Śliwice na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500+ kwotę 4.135.239,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 4.132.058,57 zł. Według sprawozdania Rb-28s dział 852 rozdział 85211 plan wyniósł 4.135.239,00 zł, w tym 110 zł pozostałe odsetki w ramach środków własnych. Na podstawie comiesięcznych sprawozdań finansowych z realizacji budżetu Wojewoda przekazał Gminie Śliwice dotacje w kwocie 4.135.239,00 zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował środki w kwocie 4.132.058,57 zł w tym środki dotyczące wdrożenia programu w kwocie 17.445,20 zł, z czego na końcu 2016 r. zwrot niewykorzystanych środków wyniósł **3.180,43 zł** (zwrotu dokonano 30 grudnia 2016 r. tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn.zm.).

Prezentowane dane w sprawozdaniu pn: „Realizacja Programu Rodzina 500+ w 2016 r. (stan na koniec grudnia)” są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. w zakresie dotacji z budżetu państwa.

[Dowód akta kontroli, str. 8, 112-118, 104]

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia społeczne	4.049.417,40
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	34.968,20
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	6.315,26
4120	Składki na Fundusz Pracy	664,90
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	18.561,56
4260	Zakup energii	848,33
4300	Zakup usług pozostałych	13.278,44
4360	Oplaty z tyt. Zakupu usług tele.	456,80
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1.581,48
6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	5.966,20
Razem	X	4.132.058,57

[Dowód akta kontroli, str.147, 148a-148b]

Na podstawie dowodów księgowych ustalono, że szkolenia pracowników dotyczyły między innymi szkoleń z zakresu świadczeń wychowawczych, tj.: szkolenie „Świadczenie wychowawcze 500+” (uczestnik: p. ██████████, p. ██████████), szkolenie „Aktualne problemy w pomocy społecznej – Platforma Emp@tia” (uczestnik p. ██████████), szkolenie „Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego” (uczestnik p. ██████████), szkolenie „Program 500 plus – finanse, księgowość i sprawozdawczość programu” (uczestnik ██████████).

[Dowód akta kontroli, str. 150-163]

Zgodnie z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły (82.641,00 zł) nie więcej niż 2% otrzymanej dotacji w wysokości 4.135.239,00 zł na świadczenie wychowawcze ($4.135.239,00 * 2 \% = 82.704,78$)

[Dowód akta kontroli, str. 8, 147]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Wojewoda na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznał Gminie Śliwice **17.479,00 zł.**, w tym wydatki majątkowe 6000 zł. Z faktur zaewidencjonowanych wynika, że wydatkowano **17.445,20 zł.**, która została wydana zgodnie z przeznaczeniem. Środki na wdrożenie ustawy w wyżej wymienionej kwocie zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych, zakup serwera i szafy serwerowej.

[Dowód akta kontroli, str. 154-202,273-277]

L.P	Nr dokumentu księgowego	Kwota z dokumentu w zł (wartość faktury)	Środki z 500 plus	§ zgodnie z opisem z analityki kont	§ zgodnie z dokumentem	Opis wydatków zgodnie z fakturą
1.	01110/2016/03	700,00	700,00	§4700	§4700	Szkolenie
2.	17/SW/2016	380,00	380,00	§4700	§4700	Szkolenie 500+
3.	11/2016	167,16	167,16	§4700	§4700	Szkolenie 500+
4.	12/2016	167,16	167,16	§4700	§4700	Szkolenie 500+
5.	13/2016	167,16	167,16	§4700	§4700	Szkolenie 500+
6.	DSFA/FY16/04/0737	492,00	492,00	§4300	§4300	Licencja na oprogramowanie
7.	64/2/16	2555,77	2555,77	§4300	§4300	Przebudowa instalacji elektr.
8.	79/16	2500	2500	§4210	§4210	Zakup klimatyzatora
9.	76/16	2500	2500	§4210	§4210	Zakup klimatyzatora
10.	6	1200	1200	§4300	§4300	Malowanie pomieszczeń
11.	14063/2016	586,95	189,51	§4210	§4210	Wymiana switch do internetu
12.	10518/1/2016	130,02	130,02	§4210	§4210	Zakup tonera
13.	384/2016/A	202,00	100,00	§4210	§4210	Wykonanie pieczętek
14.	9110/1/2016	1193,76	962,89	§4210	§4210	Zakup tonerów
15.	8356/1/2016	209,59	209,59	§4210	§4210	Zakup papieru ksero
16.	FS/2016/1337	344,40	196,80	§4210	§4210	Zakup tonera
17.	FS/2016/1337	344,40	147,60	§4300	§4300	Konserwacja kopiarki
18.	6781/1/2016	248,46	248,46	§4210	§4210	Zakup papieru ksero
19.	6245/1/2016	199,95	199,95	§4210	§4210	Zakup papieru ksero
20.	4095/1/2016	518,47	518,47	§4210	§4210	Materiały biurowe
21.	3823/1/2016	380,32	380,32	§4210	§4210	Materiały biurowe

22.	FAS/77/03/2016	616,33	616,33	§4210	§4210	Zakup krzesel
23.	289/16	254,35	254,35	§4210	§4210	Zakup druków wniosków/oświadczeń
24.	1/2016	2540,00	2540,00	§4210	§4210	Zakup szafy z drzwiami przes.
25.	1613007959	2166,20	2166,20	§6060	§6060	Zakup szafy serwerowej
26.	1618/2016	3800,00	3800,00	§6060	§6060	Zakup serwera
	RAZEM	24.564,45	23.489,74			

Z wyjaśnienia Pani Kierownik ██████████ – Kierownika GOPS w Śliwicach wynika, iż „...różnica pomiędzy dotacją na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci a poniesionymi wydatkami w kwocie 6044,54 zł. została wydatkowana z środków na obsługę programu Rodzina 500 plus”.

[Dowód akta kontroli, str. 245]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (B.A., A.B., M.B., I.CH., P.D., K.G., B.J., J.K., E.K., E.K., J.L., S.M., M.M., B.N., A.P., K.P., J.P., L.P., E.R., L.S., A.S., A.S., M.SZ., M.T., B.W., B.W., A.W., W.Z., A.Z., I.Ż.) – otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.), w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).

W toku czynności kontrolnych w wyniku analizy ww. akt świadczeniobiorców nie stwierdzono nieprawidłowości w przyznawaniu osobom uprawnionym prawa do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str. 263-268]

W dniu 14 lutego 2019 r. pismem znak: WPS.VIII.431.1.2019 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyjaśniła, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 zostało wydanych **692 decyzji administracyjnych**

w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego - 619,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego - 13,
- decyzje w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej – 0,
- decyzje zmieniające - 60

[Dowód akta kontroli, str. 18-23]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienia do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **29 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.269-271]

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świętami Bożego Narodzenia, tj. 21 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 23]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła Pani ██████████ – Kierownik Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Śliwicach: „...tutejszy Ośrodek weryfikował świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie przyznania prawa do świadczenia wychowawczego ...”.

[Dowód akta kontroli, str. 23]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)¹.

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 2/2019.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Pani ██████████ - Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach dokonywanie na bieżąco aktualizacji w Regulaminie organizacyjnym w sytuacji nałożenia przepisami nowych zadań z zakresu spraw realizowanych przez jednostkę, a także uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pani w terminie 21 dni od daty otrzymania

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.